

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor, 15 hp

Health and Living Conditions of Children and Adolescents, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2021.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT12 , VT13 , VT14 , HT14 , HT15 , VT16 , VT17 , VT19 , HT20 , HT21

Kurskod	2BU010
Kursens benämning	Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-05-09
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2021-03-29
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2021

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten självständigt ska kunna bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att bedriva hälsoarbete inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser. Målet är även att ge fördjupad kunskap om omvårdnadens vetenskapliga grund samt aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån ett familjecentrerat perspektiv.

Lärandemål för moment 1 - Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7,5hp

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- bedöma barn och ungdomars hälsa och ohälsa ur ett familjecentrerat perspektiv
- förstå och förklara samband mellan livsvillkor, miljö, risk/skyddsfaktorer och hälsa/ohälsa nationellt och internationellt
- förklara epidemiologiska och hälsopedagogiska begrepp och modeller
- beskriva och förklara barns och ungdomars utveckling samt teorier och modeller om föräldraskap, föräldrastöd och samspel mellan barn och föräldrar

Färdighet och förmåga

- analysera samband mellan levnadsvanor och hälsa samt värdera hälsopedagogiska teorier och metoder relevanta för hälsofrämjande och förebyggande arbete med fokus på barn och ungdomar samt deras familjer
- bedöma och förklara skador och sjukdomstillstånd som är vanligt förekommande inom barnhälsovården och elevhälsans medicinska insatser utifrån ett omvårdnadsperspektiv
- identifiera och analysera barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd samt informera om olika insatser och stöd utifrån samhällets ansvar och resurser

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- argumentera för barns rättigheter enligt barnkonventionen samt reflektera över ett etiskt förhållningssätt utifrån ett personcentrerat förhållningssätt
- argumentera och värdera nationella folkhälsopolitiska mål och reflektera utifrån ett folkhälsoperspektiv

Lärandemål för moment 2 - Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser, 7,5hp

Efter genomgången ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- visa insikt i barnhälsovård och elevhälsans organisation, ledarskap och samverkan med närliggande verksamhetsområden och andra professioner samt ha kunskap om gällande lagstiftning och styrdokument
- kritiskt värdera nationell och internationell omvårdnadsforskning, kvalitetsutveckling och tillämpning av evidensbaserade metoder inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt identifiera behov av ytterligare kunskap

Färdighet och förmåga

- självständigt planera, genomföra, utvärdera och dokumentera hälsoövervakning/hälsobesök och hälsopedagogiska insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå
- självständigt och i samarbete med familjen analysera och bedöma omvårdnadsbehov samt planera, genomföra, utvärdera och dokumentera omvårdnadsåtgärder inom barnhälsovård och elevhälsans organisation
- bedöma och reflektera över omvårdnad gällande amning, kost, matvanor och näringsinnehåll för barn, ungdomar och deras familjer utifrån utvecklings- och hälsoaspekter
- självständigt bedöma, ordinera och administrera läkemedel för vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt självständigt genomföra vaccinering på ett för barnet pedagogiskt och säkert sätt

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- göra bedömningar och prioriteringar i komplexa situationer med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga, kulturella och etiska aspekter inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser

Innehåll

Kursen består av två moment:

Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7.5 hp

Betygsskala: GU

- Hälsopolitiska mål, barnkonventionen
 - Epidemiologiska begrepp och metoder
 - Samband mellan hälsa, levnadsvanor och livsvillkor samt hälsoteorier relaterade till barn och ungdomar
 - Sjukdomstillstånd hos barn och ungdomar såsom psykisk ohälsa, ätstörningar, allergi, skador och olycksfall,
- psykosomatiska symtom, funktionsvariationer samt vanligt förekommande somatiska sjukdomar med fokus på omvårdnad
- Hälsoarbete och hälsopedagogiska modeller, t ex motiverande samtal och hälsosamtal, inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser
 - Omvårdnadsteorier, t ex transitionsteorin
 - Föräldraskap, föräldrastöd
 - Barn och ungdomars utveckling, utvecklingsteorier
 - Amning, kost och näringsinnehåll
 - Barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd.

Verksamhetsförlagd utbildning inom barn- och skolhälsovård, 7.5 hp

Betygsskala: GU

- Lagstiftning, författningar, styrdokument och organisation inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.
- Ledarskap och samverkan med andra professioner.
- Hälsoundersökningar/hälsobesök, utvecklingsbedömning och hälsopedagogik.
- Föräldraskap, föräldrastöd - individuellt och i grupp.
- Familjecentrerad omvårdnad.
- Omvårdnadsprocessen.
- Vaccinationsverksamhet.
- Medicinsk teknik och säkerhet.
- Etiska aspekter.
- Multiperspektivseende i komplexa situationer.
- Kvalitetsutveckling och evidensbaserade metoder.

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är individuella studieuppgifter, arbete i grupp, virtuella diskussioner, seminarier samt föreläsningar. Verksamhetsförlagd utbildning ingår i kursen och där ingår individuell handledning och reflektion.

Obligatoriska moment som förekommer i kursen är seminarier och virtuella diskussioner med stöd av lärplattformen.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i kursen är obligatorisk (32 tim/1,5 hp), cirka 3 hp barnhälsovård och cirka 3 hp elevhälsans medicinska insatser. Under den verksamhetsförlagda utbildningen sker fortlöpande diskussion av studenternas prestationer. Antalet fysiska träffar för distanskursen är begränsat till 2 dagar/ 7,5 högskolepoäng.

Examination

Moment 1 - Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar

Individuellt nätbaserade och självvärtande examinationer samt en slutlig skriftlig hemexamination.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Detta gäller inte då kursen har upphört eller genomgått större förändringar. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator ges möjlighet att fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat.

Moment 2 - Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser

En Individuellt nätbaserad och självvärtande examination samt klinisk examination inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser. Den slutliga examinationen utgår från självständigt genomfört hälso- och omvårdnadsarbete, som redovisas i en individuell skriftligt hemexamination som analyseras med stöd av aktuell vetenskaplig litteratur.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU- tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle. Innan handlingsplanen är uppfylld ska studenten inte placeras på ny VFU inom någon utbildning vid KI. Antalet kunskapskontroller i handlingsplanen begränsas till två gånger. Har studenten underkänts på sista möjliga examinationstillfället ska ingen handlingsplan upprättas. En student som påbörjar och inte fullföljer VFU, utan särskilda skäl, ska tilldelas betyget underkänt. Studenten har då förbrukat ett VFU-tillfälle. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar eller där kurslitteraturen förändrats väsentligt ska det tillhandahållas minst tre ytterligare examinationstillfällen (utöver ordinarie) på det tidigare innehållet respektive den tidigare litteraturen under en tid av minst ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Andersson, Ingemar

Epidemiologi för hälsovetare : en introduktion

2., [utök.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 272 s.

ISBN:9789144105109 LIBRIS-ID:18773356

[Sök i biblioteket](#)

Att möta familjer inom vård och omsorg

Benzein, Eva; Hagberg, Margaretha; Saveman, Britt-Inger

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2017] - 288 sidor

ISBN:978-91-44-11587-0 LIBRIS-ID:20891992

[Sök i biblioteket](#)

Barnhälsovård : att främja barns hälsa

Magnusson, Margaretha; Blennow, Margareta; Hagelin, Elisabet; Sundelin, Claes

6. uppl. : Stockholm : Liber, 2016 - 294 s.

ISBN:9789147111862 LIBRIS-ID:18810581

[Sök i biblioteket](#)

Barnmedicin

Hanséus, Katarina; Jägervall, Martin; Norman, Mikael

5 uppl. : Studentlitteratur AB, 2020 - 914 sidor

ISBN:9789144129563 LIBRIS-ID:dqcnst5bbf77xdx

[Sök i biblioteket](#)

Blair, Mitch

Barnhälsovetenskap

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 371 s.

ISBN:9789144081359 LIBRIS-ID:14663506

[Sök i biblioteket](#)

Dahlberg, Karin; Segesten, Kerstin

Hälsa och vårdande : i teori och praxis

Stockholm : Natur & Kultur, 2010 - 344 s.

ISBN:91-27-12211-5 (inb.) LIBRIS-ID:11766742

[Sök i biblioteket](#)

Den orättvisa hälsan : om socioekonomiska skillnader i hälsa och livslängd

Rostila, Mikael; Toivanen, Susanna

1. utg. : Stockholm : Liber, 2012 - 376 s.

ISBN:978-91-47-09975-7 LIBRIS-ID:12346023

[Sök i biblioteket](#)

Evidensbaserad elevhälsa

Milerad, Josef; Lindgren, Carl

Andra upplagan : 2017 - 488 sidor

ISBN:9789144117959 LIBRIS-ID:21869926

[Sök i biblioteket](#)

Hwang, Philip; Nilsson, Björn

Utvecklingspsykologi

3., rev. utg. : Stockholm : Natur och kultur, 2011 - 376 s.

ISBN:978-91-27-13074-6 (inb.) LIBRIS-ID:12148989

[Sök i biblioteket](#)

Investerar i barns hälsa

Bremberg, Sven; Eriksson, Lilly

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2010 - 224 s.

ISBN:978-91-7205-653-4 LIBRIS-ID:11914746

[Sök i biblioteket](#)

Klinisk barnpsykologi : utveckling på avvägar

Broberg, Anders; Almqvist, Kjerstin; Risholm Mothander, Pia; Tjus, Tomas

2., rev. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2015 - 576 s.

ISBN:9789127135888 LIBRIS-ID:17549762

[Sök i biblioteket](#)

Knorring, Anne-Liis von

Psykisk ohälsa hos barn och ungdomar

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 208 s.

ISBN:978-91-44-05669-2 LIBRIS-ID:13527565

[Sök i biblioteket](#)

Kylberg, Elisabeth; Westlund, Anna Maria; Zwedberg, Sofia

Amning i dag

Tredje upplagan : Stockholm : Gothia Fortbildning, [2018] - 189 sidor

ISBN:9789177410904 LIBRIS-ID:084vx1f4xrjmnff

[Sök i biblioteket](#)

Miller, William R.; Rollnick, Stephen

Motiverande samtal : att hjälpa människor till förändring

3., [dvs 4]., utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2013 - 516 s.

ISBN:9789127135390 LIBRIS-ID:14008440

[Sök i biblioteket](#)

Pediatrik

Moëll, Christian; Gustafsson, Jan

2:a upplagan : Stockholm : Liber, 2017 - 627 sidor

ISBN:9789147112968 LIBRIS-ID:21139754

[Sök i biblioteket](#)

Pediatrisk omvårdnad

Hallström, Inger; Lindberg, Tor

2. [utök. och uppdaterade] uppl. : Stockholm : Liber, 2015 - 384 s.

ISBN:9789147115099 LIBRIS-ID:17978431

[Sök i biblioteket](#)

Perspektiv på barnkonventionen : forskning, teori och praktik

Ponnert, Lina; Sonander, Anna

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 490 sidor

ISBN:9789144125015 LIBRIS-ID:3dwlxv2t1pv0stnn

[Sök i biblioteket](#)

Skolsköterskans hälsofrämjande arbete

Claussion, Eva K.; Morberg, Siv

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 287 sidor

ISBN:9789144125343 LIBRIS-ID:mxtr7lvbkfvzk6xp

[Sök i biblioteket](#)

Vägledande dokument för barnhälsovården

Socialstyrelsen,

URL: [Länk](#)

Vägledning för elevhälsan

Socialstyrelsen,

URL: [Länk](#)